

JOHN GRISHAM

Oneskorená spravodlivosť nie je spravodlivosť

STRÁŽNI ANJELI

IKAR

JOHN
GRISHAM

STRÁŽNI
ANJELI

Preložila Alena Redlingerová

IKAR

John Grisham
THE GUARDIANS

Copyright © 2019 by Belfry Holdings, Inc.

All rights reserved.

Translation © 2020 by Alena Redlingerová

Jacket design © 2020 by Emil Křížka

Slovak edition © 2020 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-7539-3

*Venujem záchrancovi nevinných
Jamesovi McCloskeymu*

1
DUKE RUSSELL NESPÁCHAL NEOPÍSATELNÉ ZLOČINY, ZA ktoré bol odsúdený, no napriek tomu ho majú o hodinu a štyridsaťštyri minút popraviť. A ako vždy za takých hrozných nocí, keď sa blíži koniec, hodiny tikajú čoraz rýchlejšie. Zažil som to už dvakrát v iných štátoch. Prvý raz až do chvíle, keď môj klient vyriekol posledné slová. Druhého tesne pred popravou akoby zázrakom oslobodili.

Nech si hodiny tikajú – nič sa nestane, aspoň nie dnes v noci. Ľudia, čo vládnu v Alabame, možno raz naservirujú Dukovi poslednú večeru a potom mu vrazia ihlu do ruky, ale nie dnes. V cele smrti strávil iba deväť rokov. Priemer v tomto štáte je pätnásť. Ani dvadsaťročný pobyt v bloku smrti sa nepovažuje za výnimočný. Po jedenástom súdnom obvode v Atlante koluje odvolanie, a len čo sa ocitne na stole správneho úradníka, do hodiny príde príkaz na odklad poprav. Duke sa vráti do samoty a bude žiť, aby zomrel inokedy.

Už štyri roky je mojím klientom. Do jeho tímu patrí mamutia právnická firma v Chicagu, ktorá venovala prípadu tisícky hodín *pro bono*, a skupina odporcov trestu smrti v Birminghame. Pred štyrmi rokmi, keď som nadobudol presvedčenie, že je nevinný, stal som sa hlavným obhajcom. V súčasnosti mám päť prípadov, vo všetkých šlo o justičný omyl, aspoň podľa môjho názoru.

Jedného zo svojich klientov som videl zomierať, no dosiaľ verím, že bol nevinný. Len sa mi to nepodarilo dokázať včas. Jeden stačí.

Dnes už tretíkrát vchádzam do alabamského bloku smrti a zastanem pred detektorom kovov, čo blokuje vchod. Dvaja zamračení dozorcovia bránia svoje územie. Prvý drží v ruke písaciu podložku a zíza na mňa, akoby mu moje meno vyšumelo z hlavy za dve hodiny, čo uplynuli od poslednej návštevy.

„Post, Cullen Post,“ poviem. „Za Dukom Russellom.“

Prebehne očami po papieri, ako keby tam mal dôležitú informáciu, nájde, čo chce, a kývne na plastový košík na krátkom pohyblivom páse. Odložím doň aktovku aj mobil ako predtým.

„Hodinky a opasok tiež?“ nezdržím sa.

„Nie,“ zavrčí. Prejdem cez detektor a stávam sa ďalším neozbrojeným právnikom, čo vstúpi do bloku smrti. Schmatnem aktovku aj mobil a nasledujem druhého dozorcú k mrežiam na konci sterilnej chodby. Prikývne, ozve sa šľuknutie, mreža sa nehlučne otvorí a my pokračujeme po ďalšej chodbe až do útrobov budovy. Za rohom pred oceľovými dverami bez okienka postáva hlúčik mužov. Štyria uniformovaní, dvaja v oblekoch. Jeden z nich je riaditeľ.

Vážne na mňa pozrie a pristúpi bližšie. „Máte čas?“

„Iba chvíľku,“ odpoviem. Vzdialime sa od skupiny na kus reči. Nie je zlý, len si robí svoju prácu a ako nováčik nemá skúsenosti s popravou. Okrem toho stojí na opačnej strane, takže čokoľvek bude chcieť, odo mňa sa toho nedočká.

Stojíme blízko seba ako kamoši a riaditeľ zašepká: „Ako to vyzerá?“

Rozhliadnem sa okolo seba, tvárim sa, akoby som hodnotil situáciu, a odpoviem: „Čo ja viem. Podľa mňa sa chystá poprava.“

„No tak, Post. Naši právnici tvrdia, že je to isté.“

„Vaši právnici sú kretení. Tento rozhovor sme už absolvovali.“

„Nerobte fóry, Post. Aké sú šance?“

„Fifty-fifty,“ klamem. Očividne ho to zaskočilo, lebo stratil reč. „Rád by som videl svojho klienta,“ dodám.

„Jasné,“ odpovie o čosi hlasnejšie, asi je frustrovaný. Nechce vzbudiť podozrenie, že so mnou spolupracuje, a radšej sa vzdiali. Dozorcovia cúvnu, jeden otvorí dvere.

Duke leží v cele smrti na lôžku, oči zatvorené. Pri tejto slávnostnej príležitosti má podľa predpisov právo na malý farebný televízor a smie pozeráť, čo chce. Zvuk je vypnutý, na obrazovke zúria požiare kdesi na západe. Blížiac sa poprava nepatrí medzi hlavné správy.

V súvislosti s popravou má každý štát vlastné trápne rituály, napospol zamerané na dosiahnutie čo najdramatickejšieho účinku. Tu je dovolená návšteva najbližších príbuzných vo veľkej návštevnjej miestnosti. O 22.00 odvedú odsúdencu do cely smrti, čo susedí s popravou komorou, kde ho zabijú. Pustia k nemu len kaplána a právnika, nikoho iného. Poslednú večeru mu prinesú o 22.30, môže si objednať, čo chce, okrem alkoholu.

„Ako sa máte?“ spýtam sa.

Duke si sadne a usmeje sa. „Nikdy mi nebolo lepšie. Niečo nové?“

„Ešte nie, ale som optimista. Čoskoro by sa mali ozvať.“

Duke je tridsaťosemročný beloch, predtým ako ho zatkli za znásilnenie a vraždu, mal v registri dve jazdy pod vplyvom alkoholu a niekoľko pokút za prekročenie rýchlosti. Žiadne násilné činy. V mladosti povystrájal všeličo a vymetal večierky, no po deviatich rokoch na samotke sa upokojil. Mojou úlohou je postarať sa, aby ho pustili na slobodu, hoci to teraz pripomína skôr bláznivý sen.

Chytím do ruky ovládač a prepnem na vysielanie z Birminghamu, ale stále bez zvuku.

„Zdá sa, že ste si istý.“

„A nie bezdôvodne. Žiadna ihla nebude.“

„Ste fakt čudák, Post.“

„Len pokojne, Duke.“

„Pokojne?“ Spustí na nohy na dlážku a znova sa usmeje. Vyzerá naozaj bezstarostne vzhľadom na okolnosti. Zasmeje sa a spýta sa: „Pamätáte si Luckyho Skeltona?“

„Nie.“

„Pred piatimi rokmi ho konečne dostali, ale predtým mu trikrát naservírovali posledné jedlo. Trikrát, kým to skoncovali. Dal si pizzu s klobásou a čerešňovú kolu.“

„A čo ste si objednali vy?“

„Steak s hranolčkami a kartón piva.“

„S pivom by som nerátal.“

„Dostanete ma von, Post?“

„Dnes nie, ale pracujem na tom.“

„Ak ma pustia, pôjdem rovno do baru a budem piť studené pivo, kým neodpadnem.“

„Pôjdem s vami. Aha, guvernér.“ Objavil sa na obrazovke, a tak zapnem zvuk.

Stojí pred mikrofónmi vo svetle reflektorov. Tmavý oblek, kravata s tureckým vzorom, biela košeľa, každý zafarbený vlas starostlivo nagélovaný. Hotová chodiaca reklama. S primerane vážnym výrazom na tvári hovorí: „Dôkladne som si preštudoval prípad pána Russella a radil som sa s vyšetrovateľmi. Stretol som sa aj s rodinou Emily Broonovej, obete zločinov pána Russella, a tá dala jasne najavo, že je proti udeleniu milosti. Po zvážení všetkých aspektov prípadu som rozhodol v súlade so želaním rodiny. Súdny príkaz zostáva v platnosti, poprava bude vykonaná. Ľud prehovoril. Milosť pre pána Russella sa

zamieta.“ Snaží sa o dramatický prednes, pokloní sa a pomaly vycúva spreď kamier. Jeho veľký výstup sa skončil. Odchádza z budovy. Pred tromi dňami mi venoval päťnásť minút svojho vzácneho času a s vyvolenými reportérmi debatoval o našich „súkromných“ schôdzkach.

Keby prípad preštudoval dôkladne, vedel by, že Duke Russell nemal nič spoločné so znásilnením a vraždou Emily Broonovej pred jedenástimi rokmi. Vypnem zvuk a utrúsím: „Žiadne prekvapenie sa nekonalo.“

„Udelil už niekomu milosť?“ spýta sa Duke.

„Ani náhodou.“

Ktosi rázne zaklope, dvere sa otvoria a vojdú dvaja dozorcovia. Jeden tlačí vozík s poslednou večerou. Obaja rýchlo vypadnú. Duke hľadá na steak s hranolčkami a tenký rez čokoládového koláča. „A pivo?“

„Musíte sa uspokojiť s ľadovým čajom.“

Sadne si a začne jesť. Vonia to dobre, a zrazu si uvedomím, že som najmenej dvadsaťštyri hodín nemal nič v ústach. „Nedáte si hranolčky?“

„Nie, vďaka.“

„Nezjem všetko. Ktovieprečo ma prešla chuť.“

„Ako prebehla rozlúčka s mamou?“

Vopchá si do úst kusisko mäsa a sústredene prežúva. „Nie najlepšie, čo sa dalo čakať. Slzavé údolie. Bolo to dosť hrozné.“

Vo vrecku mi zavibruje mobil. Rýchlo ho vytiahnem a pozriem na displej. „Už je to tu.“ Usmejem sa na Duka a pozdravím. Volá súdny úradník z jedenásteho obvodu, poznáme sa dosť dobre, informuje ma, že jeho šéf práve podpísal príkaz na odloženie poprav. Treba viac času, aby sa zistilo, či v prípade Duka Russella nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Na otázku, kedy oznámi odklad, odpovie, že okamžite.

Pozriem na klienta a poviem: „Dostali ste odklad. Dnes večer žiadna ihla nebude. Koľko času potrebujete na dojedenie steaku?“

„Päť minút,“ odpovie so širokým úsmevom a odkrojí si ďalší kus mäsa.

„Môžete nám dať desať minút?“ spýtam sa úradníka. „Môj klient by rád dojedol poslednú večeru.“ Po chvíľke handrkovania sa napokon dohodneme na siedmich minútach. Poďakujem, zložím a vzápätí vyfukám iné číslo. „Ponáhľajte sa,“ poviem. Dukovi zrazu začalo chutiť, je šťastný ako blcha.

Dukovo nespravodlivé odsúdenie má na svedomí malomestský prokurátor Chad Falwright. Práve čaká vo väzenskej administratívnej budove asi osemsto metrov odtiaľto na najväčšiu chvíľu svojej kariéry. Myslí si, že o 23.30 nasadne do väzenskej dodávky spolu s rodinou Broonovcov a miestnym šerifom, privezú ich do tunajšieho bloku smrti a odvedú do malej miestnosti s veľkým oknom zastretým závesom. Chad si stále myslí, že tam počkajú na chvíľu, keď Duka pripútajú na lôžko s ihlami v rukách a odhrnú záves.

Pre prokurátora niet väčšieho uspokojenia ako na vlastné oči vidieť popravu, za ktorú je zodpovedný.

Tentoraz to Chadovi nevyjde. Ohlási sa, len čo vyfukám jeho číslo. „Tu je Post,“ začnem. „Som v bloku smrti a nemám dobré správy. Jedenásty obvod práve vydal príkaz na odklad popravu. Zdá sa, že sa vrátite do Verony so stiahnutým chvostom.“

„Č-čo to má do-dopekla z-znamenat?“ jachtá.

„Počuli ste, Chad. Vaše falošné obvinenie sa rúca ako domček z karát a garantujem vám, že už nikdy nebudete mať Dukov skalp na dosah. Jedenásty obvod má pochybnosti o spravodlivosti procesu, a tak sa všetko vracia na

začiatok. Je po všetkom, Chad. Mrzí ma, že som vám pokazil veľkú chvíľu.“

„To má byť vtip, Post?“

„Jasné, ako inak. V bloku smrti sa všetci rehocú ako najatí. Celý deň ste sa zabávali s reportérmi, odteraz sa budeme zabávať my.“ Povedať, že toho chlapa nenávidím, rozhodne nevystihuje skutočnosť.

Ukončím hovor a pozriem na Duka, stále sa napcháva. S plnými ústami sa spýta: „Nemohli by ste zavolať mojej matke?“

„Nie. Teraz to nie je možné, ale nebojte sa, matka sa to dozvie čoskoro. Pohnite sa.“ Napije sa čaju a vrhne sa na zákusok. Chytím ovládač a pustím zvuk. Na obrazovke sa zjaví zadychčaný reportér a oznamuje odklad popravy. Očividne ho to prekvapilo, je zmätený, okolo neho zavládol chaos.

O pár sekúnd ktosi zaklope na dvere a do cely vojde riaditeľ. Všimne si televízor a povie: „Asi ste to už počuli.“

„Áno, pán riaditeľ, prepáčte, že sme vám pokazili večer. Povedzte svojim chlapcom, nech mi láskavo zavolajú dodávku.“

Duke si utrie ústa do rukáva a so smiechom dodá: „Netvárate sa tak sklamane, pán riaditeľ.“

„V skutočnosti sa mi uľavilo,“ odpovie riaditeľ, očividne klame. Aj on strávil deň rozhovormi s reportérmi a užíval si svetlá reflektorov. A zrazu sa všetko zosypalo.

„Odchádzam,“ poviem a potrasiem Dukovi ruku.

„Vďaka, Post.“

„Ozvem sa,“ dodám a cestou k dverám sa obrátim k riaditeľovi. „Prosím, odovzdajte guvernérovi môj pozdrav.“

Eskortujú ma z budovy, studený vzduch na mňa pôsobí ako životobudič. Dozorca ma odvedie k neoznačenej

väzenskej dodávke. Nastúpim a zatvorím dvere. „K prednej bráne,“ poviem šoférovi.

Kým sa veziem po rozľahlom areáli Holmanovho nápravného zariadenia, odrazu na mňa doľahne únava a hlad. A pocit úľavy. Zatvorím oči, zhlboka dýcham a pomaly mi dochádza, že sa stal zázrak a Duke sa dožije zajtrajšieho rána. Zachránil som mu život, aspoň zatiaľ. Na jeho oslobodenie bude treba ďalší zázrak.

Iba ľudia, ktorí riadia túto ustanovizeň, vedia, prečo je tu všetko pozamkované, ako keby nahnevaní väzni mohli zorganizovať čosi ako útok na Bastilu, vtrhnúť do bloku smrti a oslobodiť Duka. Prísne opatrenia pomaly prestávajú platiť, vzrušenie opadlo. Posily na udržiavanie poriadku už odvolali, aj ja túžim vypadnúť. Parkujem neďaleko hlavnej brány, televízne štáby balia a odchádzajú. Poďakujem šoférovi, presadnem do svojho malého Forda SUV a ponáhlam sa preč. Zastavím o necelé tri kilometre pri zatvorenom vidieckom obchode a vyfukám číslo.

Volá sa Mark Carter. Tridsaťtriročný beloch, býva v malom prenajatom dome v meste Bayliss, šesťnásť kilometrov od Verony. V spisoch mám fotky jeho domu, nákladiaka aj súčasnej frajerky. Carter pred jedenástimi rokmi znásilnil a zavraždil Emily Broonovú, len to teraz treba dokázať.

Z mobilu s predplatenou kartou mu volám na mobil, hoci v skutočnosti by som nemal mať jeho číslo. Po piatom zazvonení sa ohlási: „Haló.“

„Hovorím s Markom Carterom?“

„Kto sa pýta?“

„Vy ma nepoznáte, Carter, volám z väzenia. Dukovi Russellovi práve odložili popravu. S ľútosťou vám oznamujem, že prípad je stále živý. Pozeráte televíziu?“

„Kto je tam?“

„Určite pozeráte, Carter, sedíte na svojej tučnej riti s tučnou frajerkou a modlíte sa, dúfate, že štát konečne zabije Duka za váš zločin. Ste sviniar, Carter, pokojne by ste sa pozerali, ako zomiera za niečo, čo nespáchal. Ste obyčajný zbabelec.“

„Povedzte mi to do očí.“

„Veľmi rád, Carter, keď sa stretne v súdnej sieni. Nájdem dôkazy a Duke bude čoskoro voľný. Vy sa ocitnete na jeho mieste. Nepotrvá to dlho, Carter, už som blízko.“

Ukončím hovor, skôr ako stihne ešte niečo povedať.

KEĎŽE BENZÍN JE O ČOSI LACNEJŠÍ NEŽ NAJLACNEJŠIE MOTELY, trávim veľa času na odľahlých cestách aj v noci. Vždy si nahováram, že sa vyspím neskôr, ako keby ma čakal dlhý zimný spánok. Pravda je taká, že si často zdriemnem, ale málokedy spím, a to sa zrejme nezmení. Naložil som si na chrbát bremená nevinných ľudí, ktorí trpia vo väzení, zatiaľ čo skutoční znásilňovatelia a vrahovia behajú po slobode.

Duka Russella odsúdili v zaostalom zapadákovke, kde polovica porotcov nevedela poriadne čítať a všetci naleteli dvom namysleným falošným expertom, ktorých predvolal Chad Falwright. Prvý bol malomestský zubár na dôchodku z Wyomingu – ako sa dostal do Verony v Alabame, to už je iný príbeh. V peknom obleku, so všetkou vážnosťou a s obdivuhodnou slovnou zásobou vypovedal, že tri ranky na rukách Emily Broonovej spôsobili Dukove zuby. Ten šašo si zarába na živobytie svedeckými výpoveďami po celej Amerike, zakaždým v prospech obžaloby a za

slušný honorár; podľa neho nie je znásilnenie dosť násilné, ak páchatel neuhryzne svoju obeť a nezanechá na nej odtlačky chrupu.

Túto nepodloženú a absurdnú teóriu mali napadnúť pri krížovom výsluchu, lenže Dukov obhajca bol buď opitý alebo spal.

Druhý expert bol zo štátneho kriminalistického laboratória. Špecializoval sa na analýzu vlasov – a robí to dodnes. Na Emilinom tele sa našlo sedem chĺpkov z ohanbia a ten chlap presvedčil porotu, že patria Dukovi. Klamal. Pravdepodobne ich tam zanechal Mark Carter, ale to zatiaľ nevieme. Miestni vyšetrovatelia nepovažovali Cartera za podozrivého, aj keď bol posledný, s kým videli Emily v tú noc, keď zmizla.

Stopy po uhryznutí a analýzu chĺpkov už odmieta väčšina súdov. Patria do spornej oblasti poznatkov, ktoré obhajcovia a právni zástupcovia nevinných posmešne nazývajú „pavedou“. Iba Boh vie, koľko nevinných ľudí si odpykáva dlhoročný trest vinou nekvalifikovaných expertov a ich nepodložených teórií.

Ktorýkoľvek advokát hodný svojho titulu by si s tými dvoma „expertmi“ užil pri krížovom výsluchu, lenže Dukov obhajca si nezaslúžil ani tie tri tisícky od štátu. Naozaj nestál za nič. Nemal skúsenosti s trestnými prípadmi, počas procesu razil alkoholom, bol žalostne nepripravený, veril, že jeho klient je vinný; rok po procese ho trikrát zadržali za jazdu pod vplyvom, vylúčili ho z advokátskej komory a nakoniec zomrel na cirhózu pečene.

A ja mám teraz pozbierať črepy a postarať sa o spravodlivosť!

Nikto ma nenútil, aby som sa ujal toho prípadu. Robím to dobrovoľne ako vždy.

Idem po medzištátnej do Montgomery, čaká ma dvaapohodinová jazda, dosť času na rozmýšľanie. Aj keby som zastavil v moteli, nezaspal by som. Som príliš vzrušený, lebo sa mi podaril zázrak v hodine dvanástej. Posielam esemesku súdnemu úradníkovi z Atlanty aj šéfke, ktorá, dúfam, spí ako dudok.

Vicki Gourleyová pracuje v malej kancelárii našej nadácie v historickom centre Savannah. Guardian Ministries založila pred dvanástimi rokmi za vlastné peniaze. Vicki je oddaná kresťanka, jej práca vychádza priamo z Evanjelií. Ježiš nabádal ľudí, aby pamätali na väzňov. Vicki netrávi veľa času vo väzniciach, ale pätnásť hodín denne pracuje v snahe oslobodiť nevinných. Pred rokmi bola členkou poroty, ktorá odsúdila muža na smrť za vraždu, čo nespáchal. Prišlo sa na to až o dva roky. Prokurátor zatajil dôležité dôkazy a dal prednosť krivému svedectvu väzenského udavača. Polícia sfalšovala dôkazy a klamala porote. Keď identifikovali skutočného vraha na základe testov DNA, Vicki predala svoj podlahársky podnik synovcom a peniaze vložila do Guardian Ministries.

Bol som jej prvý zamestnanec. Teraz sme dvaja.

Okrem toho pre nás pracuje ako externista na voľnej nohe Francois Tatum, štyridsaťpäťročný černocho, ktorý si už ako tínedžer uvedomil, že život v Georgii preňho bude ľahší, ak bude vystupovať ako Frankie, nie Francois. Jeho matka mala haitskú krv, zrejme preto dala deťom francúzske mená, nezvyčajné v odľahlom kúte po anglicky hovoriaceho sveta, kde žila.

Frankie bol môj prvý klient. Zoznámili sme sa, keď si v Georgii odpykával doživotný trest za vraždu, ktorú spáchal niekto iný. Vtedy som pôsobil ako episkopálny duchovný v malom kostole v Savannah. Poskytovali sme aj duchovnú službu vo väzení a tam som spoznal Frankieho.

Bol posadnutý svojou nevinou, nerozprával o ničom inom. Navyše bol bystrý, mimoriadne sčítaný a v práve sa vyznal ako málokto. Stačili dve návštevy, aby ma presvedčil.

Sprvu som obhajoval ľudí, ktorí si nemohli dovoliť právnika. Mal som stovky klientov a čoskoro som dospel do štádia, keď som všetkých považoval za vinných. Ani raz som sa nezamyslel nad údelom nespravodlivo odsúdených. Frankie to zmenil. Vrhol som sa do vyšetrovania a čoskoro som si uvedomil, že by som mohol dokázať jeho nevinu. Potom som sa zoznámil s Vicki, ponúkla mi prácu s nižším platom, než som mal ako duchovný. To sa nezmenilo.

A tak sa Francois Tatum stal prvým klientom Guardian Ministries. Po štrnástich rokoch za mrežami mu nezostal nikto, opustila ho rodina aj priatelia. Matka ho kedysi aj so súrodencami nechala u tety a viac ju nevideli. Otca nepoznal. Keď sme sa zoznámili, bol som jeho prvý návštevník za dvanásť rokov. Znie to hrozne, viem, ale boli aj svetlé stránky. Len čo Frankieho prepustili a zbavili viny, dostal kopu peňazí od štátu Georgia a miestnych, ktorí ho poslali do basy. Bez príbuzných a priateľov, čo by sa ho pokúsili obrať o prachy, vkĺzol do života na slobode ako duch. V Atlante má malý byt, v Chatanooge P. O. Box, no väčšinu času trávi na cestách a užíva si voľnosť. Peniaze dôkladne ukryl v rôznych bankách na juhu, aby ich nikto nenašiel. Vzťahy nepestuje, lebo zatiaľ žiadny sa preňho neskončil dobre. Okrem toho má strach, že sa ho niekto pokúsi okradnúť.

Frankie nedôveruje nikomu okrem mňa. Keď bolo po všetkom, ponúkol mi veľkorysý honorár. Odmietol som. Zaslúžil si každý cent za roky prežité vo väzení. V Guardian Ministries som zložil sľub chudoby. Ak moji klienti dokážu vyžiť z dvoch dolárov denne, najmenšie, čo môžem urobiť, je prispôsobiť sa.

Zastavujem na odpočívadle pre nákladiaky pri Tuska-gee. Pred šiestou ráno je ešte tma, na rozľahlom štrkovom parkovisku stojí veľa kamiónov, motory ticho prúdú, kým šoféri driemu alebo raňajkujú. Keď vojdem do rušnej reštaurácie, udrie mi do nosa vôňa slaniny a klobásy. Zo-zadu na mňa ktosi máva. Frankie už obsadil box.

Keďže sme v Alabame, namiesto chlapského objatia sa pozdravíme podaním ruky. Dvaja muži, čierny a biely, objímajúci sa v preplnenej reštaurácii by určite vzbudili pozornosť, niežeby nám na tom záležalo. Frankie má viac peňazí ako všetci okolo nás a z väzenských čias mu zostala pohotovosť a šľachovitá postava. Nikdy sa nepúšťa do bitky. Má sebaisté vystupovanie, a tým každého odradí.

„Gratulujem,“ povie. „To bolo o chlpa.“

„Duke sa pustil do poslednej večere, keď mi volali. Musel sa ponáhľať.“

„Tváril si sa, že je to isté.“

„Hral som sa na ostrieľaného právnik. Ale nebolo mi všetko jedno.“

„Určite si hladný.“

„Ako vlk. Keď som odchádzal z väznice, volal som Carterovi. Nezdržal som sa.“

Frankie sa zamračí. „Dobre. Určite si mal dôvod.“

„Nie najlepšie. Bol som našťvaný. Ten chlap sedel doma a rátal minúty do poprav. Vieš si predstaviť, aké to je, byť vrah a potichu sledovať, ako niekto iný vyfasuje ihlu? Musíme ho usvedčiť, Frankie.“

„Jasné.“

Prichádza čašníčka, objednávam si vajcia a kávu. Frankie chce lievance a klobásu.

O mojich prípadoch vie to, čo ja. Číta každý spis, správu, hlásenie alebo súdny záznam. Jeho predstava zábavy

je prísť do mesta ako Verona v Alabame a začať snoriť. Ničoho sa nebojí, ale nikdy neriskuje, lebo sa nemieni dať chytiť. Jeho nový život je príliš dobrý a váži si slobodu, keď tak dlho trpel za mrežami.

„Treba získať Carterovu DNA,“ poviem. „Tak či onak.“

„Viem, viem. Pracujem na tom. Potrebuješ si trochu oddýchnuť.“

„Ako vždy. A obaja vieme, že ako právnik nesmiem získať DNA nezákonnou cestou.“

„Zato ja môžem.“ Usmeje sa a napije sa kávy. Čašníčka naleje aj mne.

„Možno. Nechajme to teraz. Niekoľko týždňov bude mať plné gate z môjho telefonátu. Tak mu treba. Skôr či neskôr urobí chybu a my budeme pri tom.“

„Kam cestuješ?“

„Do Savannah. Zdržím sa pár dní, potom pôjdem na Floridu.“

„Do Seabrooku?“

„Áno. Rozhodol som sa zobrať ten prípad.“

Frankieho tvár nikdy neprezrádza veľa. Skoro nikdy nežmurká, jeho hlas znie odmerane. Kamenná tvár bola jednou z podmienok prežitia vo väzení. Často býval dlho sám. „Si si istý?“ spýta sa. Očividne má nejaké pochybnosti.

„Ten človek je nevinný, Frankie. A nemá právnik.“

Prinesú nám tanieri, venujeme sa maslu, sirupu a štipľavej omáčke. Prípad zo Seabrooku ležal v našej kancelárii takmer tri roky, kým sme sa rozhodovali, či sa ho ujmeme. Bežná prax. Guardian dostáva listy od väzňov z päťdesiatich štátov, každý tvrdí, že je nevinný. Väčšina nie je, preto musíme dôkladne preverovať a overovať, vyberať veľmi opatrne a iba tých, ktorí nás presvedčia o svojej nevine. Napriek tomu sa občas zmýlime.